

Integrace

- ┌ **Právo na vzdělání** – základní ukazatel vyspělosti společnosti
- ┌ **Integrační proces** – prostupuje také do oblasti edukace jedinců se speciálními potřebami
- ┌ **Škola pro všechny** – obsah projektu *Special needs in the classroom* – rovnoprávné vzdělávání všech dětí
- ┌ **Integrace/Inkluze** – obsah pojmů se často prolíná
- ┌ **Úplná inkluze** – se objevuje v americkém a skandinávském mainstreamingu

Integrační proces

Oblast výchovy a vzdělávání osob se speciálními vzdělávacími potřebami

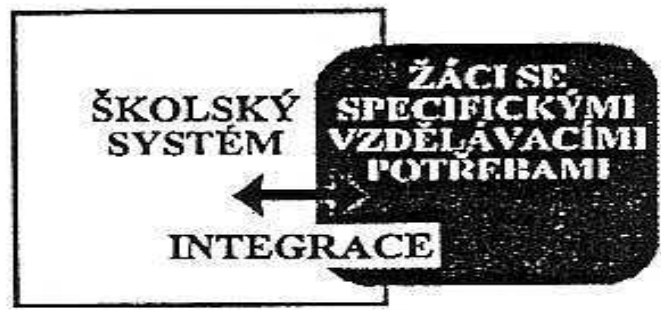
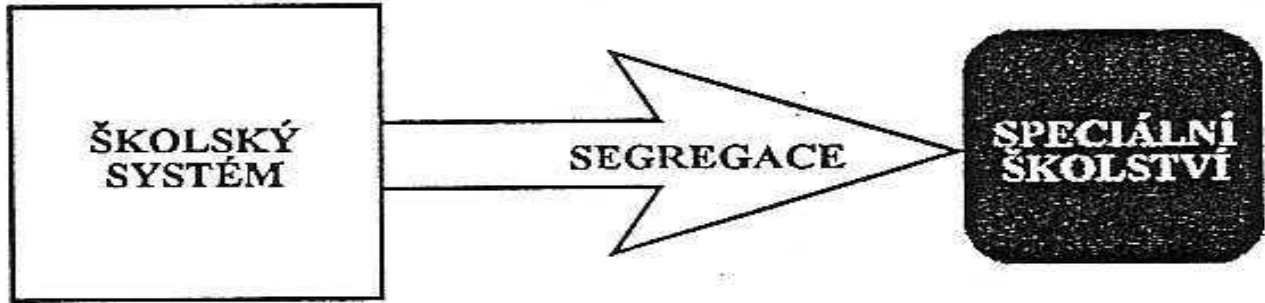
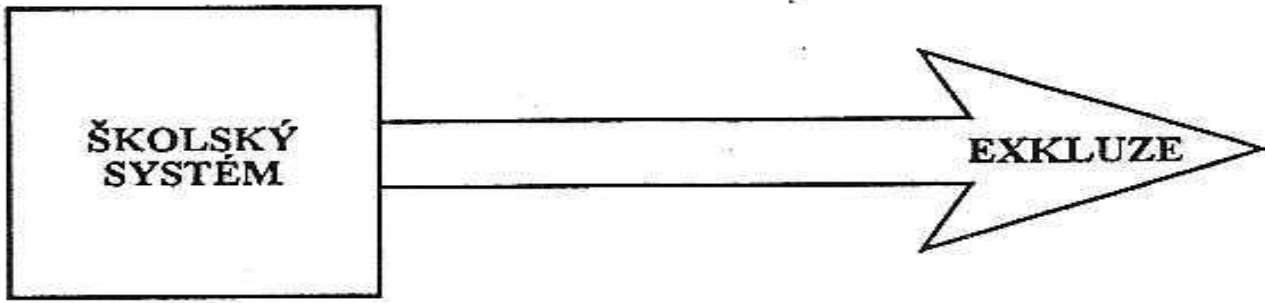
- **Raný věk**
- **Předškolní věk**
- **Školní věk**
- **Dospělost**
- **Stáří**

Integrace / Inkluze

- **To be included** - být úplnou součástí
- **Integrace** - být zpět začleněn
- **Inkluzivní škola** – prostředí je strukturováno směrem k plnění speciálně pedagogických potřeb jedince
- **Podpora žáka se speciálními potřebami**
- **Salamanca 1994** – Světová konference speciálního vzdělávání – škola pro všechny

Speciálně pedagogické vývojové fáze

- Školský systém – **exkluze**
- Školský systém- **segregace** – speciální školství
- Školský systém - **integrace** – žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- Diferencovaná škola pro všechny - **inkluzie**

Změny ve speciálním vzdělávání

- **Dříve – speciální školy pro žáky s tělesným, smyslovým, mentálním postižením**
- **Nyní – žák se speciálními vzdělávacími potřebami**
  - Postižení těžké 3%
  - Středně těžké 17%
  - Lehké postižení 80%
- **Hlavní výchovně vzdělávací proud**

Definice školní integrace

- Je to snaha o co možná **společnou edukaci postižených a nepostižených žáků.**
- Je to snaha poskytnout v **různých formách výchovu a vzdělání jedinců se speciálními potřebami** v co možná **nejméně restriktivním prostředí**, které optimálně odpovídá jeho potřebám.

Jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami

- Školní integrace předpokládá změněné chápání postižení
- Méně se vychází z **kategorie postižení** vztažených k jedinci (medicínská diagnóza – speciální škola)
- Více se vychází ze **speciálních vzdělávacích potřeb žáka**, k nimž se má poskytovat **individuální nabídka podpory**

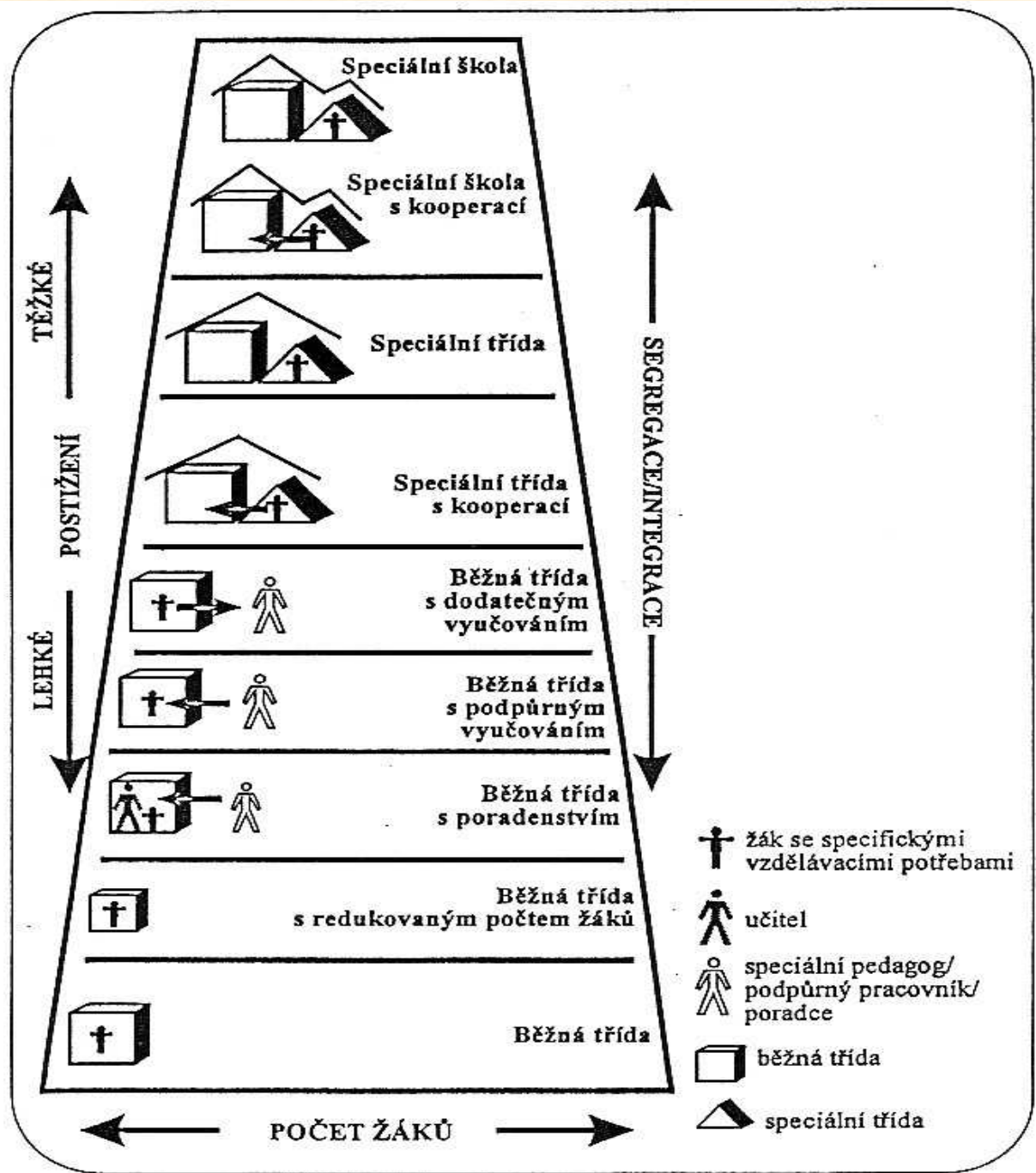

Speciálně pedagogická nabídka

- **Speciální školy** – v některých zemích OECD ještě přetrvávají – systémy jsou značně diferencované
- **Speciální třídy** – při běžných školách existují ve všech státech OECD
- **Běžné třídy** – některé země mají relativně malý počet speciálních tříd či škol - Itálie, skandinávské země – Norsko, Island – žáci jsou podporováni v běžné třídě
- **Podpůrné služby** (podpůrný učitel, asistent, cestující učitel) – podpůrný personál pracuje s dítětem/žákem, rodiči, učiteli apod.

Kontinuum speciálně pedagogických nabídek

- **Speciální škola**
- **Speciální třída**
- **Běžná třída s dodatečným vyučováním**
- **Běžná třída s podpůrným vyučováním**
- **Běžná třída s poradenstvím**
- **Běžná třída s redukováným počtem žáků**
- **Běžná třída**

TĚŽKÉ

POSTIŽENÍ

LEHKÉ

SEGREGACE/INTEGRACE

POČET ŽÁKŮ

Speciální škola

Speciální škola s kooperací

Speciální třída

Speciální třída s kooperací

Běžná třída s dodatečným vyučováním

Běžná třída s podpurným vyučováním

Běžná třída s poradenstvím

Běžná třída s redukováným počtem žáků

Běžná třída

žák se specifickými vzdělávacími potřebami

učitel

speciální pedagog/
podpurný pracovník/
poradce

běžná třída

speciální třída

Česká republika

- **Integrace/inkluze po roce 1989**
- **Individuální integrace**
- **Skupinová integrace**
- **Speciální/specializované třídy**
- **Podpůrné služby**

Modely integrace

- **Medicínský model** – vychází z biologicko organických nebo funkčních příčin a vede k medicinsky orientované péči
- **Sociálně patologický model** – důvody integračních potíží jsou sociální povahy
- **Model prostředí** – přizpůsobení prostředí integrovaným žákům
- **Antropologický model** – jde o zlepšení personální interakce, jde o respekt identity postižených a jejich jedinečnosti

Sociální aspekty integrace

- **Fyzická / lokální integrace** – přítomnost postižených a nepostižených na stejném místě
- **Funkční integrace** – na příslušné aktivitě participují obě skupiny
- **Sociální integrace** – způsobuje, že všichni patří ke stejné skupině
- **Společenská integrace** – představuje skutečnou účast na společenském životě

Procesy přizpůsobení

- **Asimilace** – postižený se má vypořádat se způsoby chování většiny a pokud možno je převezme
- **Akomodace** – uznávají se svébytná práva postižených. Tlak na přizpůsobení je na většinu
- **Adaptace** – požaduje oboustranné přizpůsobování postižených a intaktních – dynamický proces vzájemného přizpůsobování